

Ogólne zasady organizowania wycieczek obowiązujące w Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Wieruszowie

Podstawa prawna:

1. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki
2. Rozporządzenie MENiS z dnia 08.11.2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki
3. Pismo MENiS z dnia 14.03.2002 r. w sprawie kierowników wycieczek szkolnych.
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 października 2014 r. w sprawie wzoru formularza listy podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1476).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży.
6. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI I NAUKI 1) z dnia 22 lipca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży

§ 1. Zasady ogólne

1. Wycieczka jest częścią działalności dydaktycznej i wychowawczej szkoły. W czasie jej trwania opiekunów i uczniów obowiązują przepisy zawarte w Statucie Szkoły oraz w Regulaminie Wycieczek.
2. Przy organizowaniu i przeprowadzaniu wycieczek współdziałają nauczyciele, rodzice i uczniowie.
3. W organizowaniu krajoznawstwa i turystyki szkoły mogą współdziałać ze stowarzyszeniami i innymi podmiotami, których przedmiotem działalności jest krajoznawstwo i turystyka.
4. Wycieczki mogą być organizowane w kraju lub za granicą.
5. Wycieczki i imprezy krajoznawczo – turystyczne mogą być organizowane w ramach zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych lub pozaszkolnych.

§ 2. Organizowanie przez szkołę krajoznawstwa i turystyki ma na celu:

- poznawanie kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii;
- poznawanie kultury i języka innych państw;
- poszerzanie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego;
- wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania;
- upowszechnianie wśród uczniów zasad ochrony środowiska naturalnego oraz wiedzy o składnikach i funkcjonowaniu rodzimego środowiska przyrodniczego, a także umiejętności korzystania z zasobów przyrody;
- upowszechnianie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej oraz podnoszenie sprawności fizycznej;
- poprawę stanu zdrowia uczniów pochodzących z terenów zagrożonych ekologicznie;
- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, w szczególności w ramach profilaktyki uniwersalnej;
- poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.

§ 3. Krajoznawstwo i turystyka mogą mieć następujące formy:

- 1) wycieczki przedmiotowe – inicjowane i realizowane przez nauczycieli w celu uzupełnienia obowiązującego programu nauczania, w ramach jednego lub kilku przedmiotów,
- 2) wycieczki krajoznawczo-turystyczne o charakterze interdyscyplinarnym, w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się specjalistycznym sprzętem, organizowanych w celu nabywania wiedzy o otaczającym środowisku i umiejętności zastosowania tej wiedzy w praktyce,
- 3) specjalistyczne wycieczki krajoznawczo-turystyczne, w których udział wymaga od uczniów przygotowania kondycyjnego, sprawnościowego i umiejętności posługiwania się specjalistycznym sprzętem, a program wycieczki przewiduje intensywną aktywność turystyczną, fizyczną lub długodystansowość na szlakach turystycznych - zwanych dalej „wycieczkami”.

§ 4. Zasady organizacji wycieczek

1. Organizacja i program wycieczki powinny być dostosowane do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej.
2. W wycieczkach turystyczno-krajoznawczych nie mogą brać udziału uczniowie,
  - w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie
  - którzy zostali zawieszoni w prawach ucznia
  - którzy zostali ukarani inną karą porządkową.
3. Kierownik wycieczki, najpóźniej na 3 dni przed jej rozpoczęciem, przedstawia dyrektorowi kompletną dokumentację wycieczki do zatwierdzenia. W przypadku wycieczki zagranicznej – najpóźniej 14 dni przed rozpoczęciem.
4. Zgodę na zorganizowanie wycieczki lub imprezy wyraża dyrektor szkoły lub wicedyrektor poprzez podpisanie karty wycieczki i listy uczestników. Podpisane dokumenty są przekazywane kierownikowi wycieczki, drugi komplet dokumentów pozostaje w dokumentacji szkolnej.
5. Udział ucznia w wycieczce (z wyjątkiem przedmiotowych odbywających się w ramach zajęć lekcyjnych) wymaga pisemnej zgody rodziców lub opiekunów prawnych (niezależnie od wieku). Oświadczenie zgody posiada i przechowuje kierownik wycieczki.
6. Przed wycieczką kierownik (opiekunowie) zapoznają uczestników oraz ich rodziców/ opiekunów z regulaminem wycieczki, co uczestnicy i rodzice/ opiekunowie potwierdzają własnoręcznym podpisem.
7. Uczniowie powinni posiadać ważne legitymacje szkolne.
8. Kierownik wycieczki może zaproponować rodzicom dodatkowe ubezpieczenie jej uczestników.
9. Każda wycieczka lub impreza powinna zostać podsumowana przez jej uczestników.
10. Rozliczenia kosztów wycieczki dokonuje kierownik wycieczki w terminie do 14 dni od jej zakończenia. Rozliczenie kierownik przechowuje wraz z dokumentacją wycieczki do końca roku szkolnego.
11. Klasowe lub grupowe wyjście uczniów poza teren szkoły, organizowane w ramach lekcji w celu realizacji programu nauczania nie stanowi wycieczki w rozumieniu niniejszego regulaminu. Nauczyciel organizujący takie wyjście, musi uzyskać na nie zgodę dyrektora. Wyjście należy odnotować w zeszycie wyjść służbowych.

12. W przypadku zawodów sportowych – drukujemy: kartę wycieczki, harmonogram i listę zawodników i przekazujemy do dyrektora lub wicedyrektora szkoły; Opiekun powinien zebrać pisemny zgody od rodziców na zawody sportowe (załącznik nr 5).
13. Karta wycieczki oraz lista uczniów może zostać wydrukowana z dziennika elektronicznego o ile zawiera niezbędne dane zgodne z *Rozporządzeniem MEN z dnia z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki*.
14. Przeprowadzenie wycieczki bez zatwierdzenia jej przez dyrektora szkoły lub osoby przez niego upoważnionej stanowi naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych.

§ 5. Dokumentacja wycieczki.

W skład dokumentacji wycieczki wchodzi:

- a) **karta wycieczki** zawierająca cele i założenia programowe imprezy oraz informację o terminie, trasie i liczbie uczestników wycieczki, podpisana przez kierownika i opiekunów wycieczki, zatwierdzona przez dyrektora szkoły (*wzór karty określa załącznik nr 1*)
- b) **lista uczniów** biorących udział w wycieczce, zawierającą imię i nazwisko ucznia oraz telefon rodzica lub rodziców ucznia – wzór listy określa *załącznik nr 2*;
- c) **pisemne zgody rodziców** przechowywane w dokumentacji szkolnej kierownika wycieczki, *załącznik nr 3* w przypadku wycieczki lub *załącznik nr 4* w przypadku wycieczki rowerowej
- d) **regulamin wycieczki** *załącznik nr 6*;
- e) **rozliczenie wycieczki** - *załącznik nr 7*;

§ 6. Organizacja wycieczek zagranicznych.

1. Kierownik wycieczki zagranicznej, najpóźniej na 14 dni przed jej rozpoczęciem, przedstawia dyrektorowi kompletną dokumentację wycieczki do zatwierdzenia.
2. Dyrektor szkoły przed wyrażeniem zgody na organizację wycieczki/imprezy zagranicznej jest zobowiązany zawiadomić Łódzkiego Kuratora Oświaty oraz organ prowadzący o planowanym wyjeździe przekazując kartę wycieczki. Dyrektor nie przekazuje listy uczestników.
3. Szkoła ma obowiązek zawrzeć umowę ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia na rzecz osób biorących udział w wycieczce, o ile obowiązek ten nie wynika z odrębnych przepisów.
4. Kierownik wycieczki lub co najmniej jeden opiekun wycieczki zna język obcy na poziomie umożliwiającym porozumiewanie się w krajach tranzytowych i kraju docelowym.
5. Kierownik wycieczki zobowiązany jest do przygotowania listy podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej, stanowiący załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 października 2014 r. w sprawie wzoru formularza listy podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej (*załącznik nr 8*).
6. Każdy uczestnik wycieczki i imprezy zagranicznej musi posiadać dokument potwierdzający tożsamość tj. dowód osobisty lub paszport.

§ 7. Główne zasady bezpieczeństwa i opieki nad uczniami podczas wycieczek

1. Organizator wycieczki zobowiązany jest do zapewnienia właściwej opieki i bezpieczeństwa jej uczestnikom.
2. W czasie wycieczki obowiązują uczniom postanowienia Statutu Szkoły, Regulamin Wycieczek i przepisy bezpieczeństwa

3. Osobami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo uczniów podczas wycieczek są kierownik wycieczki i opiekunowie grup.
4. Nauczyciele powinni posiadać pisemną delegację wystawioną przez dyrektora szkoły. Dokument ten stwierdza fakt świadczenia pracy nauczyciela poza szkołą.
5. Kierownik i opiekunowie - organizatorzy wycieczki powinni zabrać ze sobą:
  - polecenie wyjazdu służbowego (delegacja służbowa)
  - dokumentację wycieczki
  - apteczkę.
6. Dla zapewnienia uczestnikom wycieczek pełnego bezpieczeństwa konieczne jest przydzielenie opiekunów spośród nauczycieli oraz rodziców według następujących zasad:
  - w przypadku wyjść poza teren szkoły na terenie miasta, grupa, którą opiekuje się jeden nauczyciel, nie może przekraczać 30 uczniów.
  - jeden opiekun na 15 uczniów, przy wyjściu lub przy wyjeździe autobusem poza miejscowość, która jest siedziba szkoły;
  - jeden opiekun na 10 osób na wycieczkach turystyki kwalifikowanej i górskiej;
  - jeden opiekun na 5 uczestników na wycieczkach wysokogórskich;
  - 2 opiekunów na maksymalnie 13 uczniów przy wycieczkach rowerowych. Jeden z nauczycieli porusza się na przodzie kolumny, drugi na jej końcu. Kolumna nie może liczyć łącznie więcej niż 15 osób
  - podczas podróży pociągami PKP oraz innymi środkami komunikacji publicznej obowiązują przepisy właściwe dla danego przewoźnika. Liczebność – 1 opiekun na 10 osób.
7. Wycieczki piesze na terenach górskich leżących na obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody, oraz leżących powyżej 1000 m n.p.m. mogą prowadzić wyłącznie przewodnicy turystyczni.
8. W wycieczkach rowerowych mogą brać udział uczniowie, którzy posiadają kartę rowerową. Długość trasy do dostosowania jest zawsze do wieku i możliwości uczniów. Z tyłu i przodu bezwzględnie jadą osoby dorosłe. Wszelkie przepisy poruszania się po drogach reguluje kodeks drogowy.
9. Przed wyruszeniem na wycieczkę należy pouczyć jej uczestników o zasadach bezpieczeństwa i sposobie zachowania się w razie nieszczęśliwego wypadku.
10. Podczas wycieczek należy bezwzględnie przestrzegać zasad bezpiecznego poruszania się po drogach.
11. Przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdów oraz przybycia do punktu docelowego, opiekunowie powinni bezwzględnie sprawdzać stan liczbowy uczniów.
12. Osoby pozostające pod opieką szkoły lub placówki mogą pływać oraz kąpać się tylko w obrębie "kąpielisk" i "pływalni" w rozumieniu przepisów określających warunki bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne.
13. Uczącym się pływać i kąpiącym się zapewnia się stały nadzór ratownika lub ratowników i ustawiczny nadzór opiekuna lub opiekunów ze strony szkoły bądź placówki.
14. Długość trasy i tempo należy dostosować do wydolności najsłabszego uczestnika każdej wycieczki.

15. W miejscu zakwaterowania obowiązuje regulamin miejscowy. Uczestnicy muszą przestrzegać zaleceń kierownika placówki, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania ustalonych wspólnie między uczniami i opiekunami godzin ciszy nocne.
16. Niedopuszczalne jest samowolne oddalanie się od grupy.
17. Uczestnicy zgłaszają opiekunowi lub kierownikowi wycieczki wszelkie objawy złego samopoczucia.
18. Uczestników obowiązuje zakaz palenia papierosów, picia alkoholu, używania środków odurzających i pobudzających. W przypadku posiadania lub zażywania zagrażających życiu używek rodzice lub prawni opiekunowie zostają powiadomieni w trybie natychmiastowym i uczestnik kończy wycieczkę, a rodzice lub prawni opiekunowie są zobowiązani odebrać dziecko z miejsca pobytu na własny koszt.
19. Należy dbać o czystość, ład i porządek w miejscach, w których się przebywa

§ 8. Wyznaczanie kierownika i opiekuna wycieczki

1. Dyrektor szkoły wyznacza kierownika i opiekunów wycieczki spośród pracowników pedagogicznych szkoły.
2. W zależności od celu i programu wycieczki opiekunem wycieczki może być także osoba niebędąca pracownikiem pedagogicznym szkoły, wyznaczona przez dyrektora szkoły.
3. W przypadku specjalistycznej wycieczki krajoznawczo-turystycznej, kierownik i opiekunowie wycieczki są obowiązani posiadać udokumentowane przygotowanie zapewniające bezpieczną realizację programu wycieczki.
4. Dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na łączenie funkcji kierownika i opiekuna wycieczki.

§ 9. Kierownik wycieczki

Kierownika wycieczki wyznacza dyrektor szkoły. Powinna to być osoba pełnoletnia, która posiada jedno z następujących uprawnień:

- ukończyła kurs kierowników wycieczek szkolnych,
- jest instruktorem harcerskim,
- posiada uprawnienia przewodnika turystycznego, przodownika lub instruktora turystyki kwalifikowanej lub pilota wycieczek.

§ 10. Zadania kierownika wycieczek

1. Opracowuje program i regulamin wycieczki.
2. Zapoznaje uczniów, rodziców i opiekunów wycieczki z programem i regulaminem wycieczki oraz informuje ich o celu i trasie wycieczki;
3. Zapewnia warunki do pełnej realizacji programu i regulaminu wycieczki, sprawuje nadzór w tym zakresie;
4. Zapoznaje uczniów i opiekunów wycieczki z zasadami bezpieczeństwa i zapewnia warunki do ich przestrzegania;
5. Określa zadania opiekuna/ów w zakresie realizacji programu oraz zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczniom;
6. Nadzoruje zaopatrzenie uczniów i opiekunów wycieczki w odpowiedni sprzęt, wyposażenie oraz apteczkę pierwszej pomocy;
7. Organizuje i nadzoruje transport, wyżywienie i noclegi dla uczestników i opiekunów wycieczki ;
8. Dokonuje podziału zadań wśród uczestników;
9. Dysponuje środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki;

10. Dokonuje podsumowania, oceny i rozliczenia finansowego wycieczki w terminie do 14 dni po jej zakończeniu i informuje o tym dyrektora szkoły, uczniów i ich rodziców;

§ 11. Zadania opiekuna

1. Sprawuje opiekę nad powierzonymi mu uczniami;
2. Współdziała z kierownikiem w zakresie realizacji programu wycieczki i przestrzegania jej regulaminu;
3. Sprawuje nadzór nad przestrzeganiem regulaminu wycieczki przez uczniów ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa;
4. Nadzoruje wykonywanie zadań przydzielonych uczniom;
5. Wykonuje inne zadania zlecone przez kierownika wycieczki.

§ 12. Obowiązki uczestnika.

Do podstawowych obowiązków uczestnika należy:

- przestrzegać regulaminu i stosować się do poleceń wychowawców,
- posiadanie dokumentu tożsamości w postaci legitymacji szkolnej i paszportu lub dowodu osobistego,
- uczestniczyć we wszystkich zajęciach programowych o ile nie został zwolniony z tych zajęć przez instruktora, wychowawcę, pielęgniarkę lub lekarza,
- punktualnie stawiać się na zajęciach i aktywnie w nich uczestniczyć,
- punktualnie stawiać się na wszystkich posiłkach i zbiórkach,
- nie opuszczać terenu ośrodka bez wiedzy i zgody wychowawcy,
- dbać o czystość, porządek oraz powierzone mienie w czasie pobytu,
- mieć szacunek do kolegów, wychowawców i innych osób,
- przestrzegać ogólnych zasad bezpieczeństwa m.in. dotyczących kąpielii i ruchu drogowego,
- informować kierownika lub opiekuna o każdej chorobie lub złym samopoczuciu,
- uczestnik lub jego rodzice/ prawni opiekunowie ponoszą odpowiedzialność finansową za szkody wyrządzone przez niego podczas podróży lub pobytu,
- przestrzegać ciszy nocnej ustalonej przez organizatora.

§ 13. Finansowanie wycieczek

1. Plan finansowy musi określać ogólny koszt wycieczki, koszt jednego uczestnika wycieczki oraz przewidywane koszty organizacyjne i programowe.
2. Wycieczki finansowane mogą być ze składek uczestników, środków rady rodziców lub innych źródeł.
3. Szkolna działalność w zakresie krajoznawstwa i turystyki może być finansowana ze środków pozabudżetowych, w szczególności:
  - z odpłatności uczniów biorących w niej udział,
  - ze środków pochodzących z działalności samorządu uczniowskiego, organizacji młodzieżowych działających na terenie szkoły,
  - ze środków przekazanych przez radę rodziców, a także osoby fizyczne i prawne,
  - ze środków pozyskanych od organizacji i stowarzyszeń wspierających oświatę oraz od sponsorów,
  - ze środków Unii Europejskiej, pozyskanych przez nauczycieli w ramach realizacji unijnych programów i projektów edukacyjnych.

4. Rodzice uczniów biorących udział w wycieczce zobowiązani są do pokrycia związanych z nią kosztów, chyba, że udział w imprezie może być sfinansowany z innych źródeł.
5. Rodzice, którzy zadeklarowali udział swego dziecka w wycieczce, a następnie deklarację tę wycofali, zobowiązani są do pokrycia strat, jakie powstały z tego tytułu.
6. Kierownik wycieczki odpowiada za terminowe regulowanie zobowiązań finansowych z nią związanych. Rozliczenia wycieczki dokonuje kierownik, określając sposób zagospodarowania nadwyżki, względnie uzupełnienia niedoboru finansowego.
7. Dowodami finansowymi są przede wszystkim podpisane przez rodziców dzieci listy wpłat oraz rachunki, faktury i bilety wydawane przez uprawnione do danego rodzaju działalności podmioty gospodarcze.
8. W kosztorysie wycieczki powinny być uwzględnione koszty utrzymania kierownika i opiekunów, ponoszone przez uczestników wycieczki.

§ 14. Postanowienia końcowe

1. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce klasowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych mają obowiązek brać udział w zajęciach z klasą wskazaną przez dyrektora szkoły lub osobę upoważnioną przez Dyrektora szkoły. Listę tych uczniów kierownik wycieczki przekazuje dyrektorowi lub wicedyrektorowi szkoły.
2. W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
3. Uczniowie, którzy nie będą w czasie wycieczki przestrzegać obowiązków zawartych w Zasadach zachowania się uczniów podczas wycieczki (*załącznik nr6*), mogą mieć obniżone oceny z zachowania.
4. W przypadku ucznia, który w rażący sposób narusza Statut Szkoły, regulaminy szkolne lub stwarza sytuacje zagrażające bezpieczeństwu kolegów, czasowo (za każdym razem określone) zawieszają się udział ucznia w wycieczkach szkolnych.
5. W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem stosuje się przepisy w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny w szkołach oraz przepisy w sprawie zasad i warunków organizowania przez szkoły krajoznawstwa i turystyki.

Wieruszów, 13.06.2023r.

.....

Regulamin wchodzi w życie z dniem wprowadzenia